

Fontys Hogescholen

Sport en Bewegingseducatie

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Sport en Bewegingseducatie van Fontys Hogescholen. De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van Fontys Hogescholen is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2012 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

Het visitatiebezoek heeft plaatsgevonden op 28 maart 2012. Het visitatiepanel bestond uit:
De heer drs. J. Verschueren (voorzitter, domeindeskundige)
De heer Dr. A. Broeke (domeindeskundige)
De heer drs. R.T.B.M. Gelinck (domeindeskundige)
De heer E.J. Mulder (studentlid)

Mevrouw L.A. Redder MSc, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2012*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Tijdens het visitatiebezoek op 28 maart 2012 heeft het panel tien afstudeerwerken van afgestudeerden uit het studiejaar 2010-2011 bestudeerd. Op vrijdag 6 juli 2012 heeft het panel nog twintig afstudeerwerken van afgestudeerden uit het studiejaar 2011-2012 bestudeerd.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, september 2012

Panelvoorzitter

De heer drs. J. Verschueren

Panelsecretaris

Mevrouw L.A. Redder MSc

Samenvatting

Het panel heeft de opleiding Sport en Bewegingseducatie van Fontys Hogescholen in haar geheel als **voldoende** beoordeeld.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De opleiding Sport en Bewegingseducatie leidt op tot bewegingsdeskundigen binnen de context van Wellness of Leisure. Voorbeelden van functies zijn: projectleider, beweegconsult, eventmanager of medewerker van een sportbond. De opleiding leidt niet op voor een bepaalde lesbevoegdheid. De opleiding kent drie afstudeerrichtingen: Sports & Wellness, Sports & Leisure Urban en Sports & Leisure Adventure. De opleiding sluit met haar eindkwalificaties aan bij het landelijk opleidingsprofiel van de sportmanager. De eindkwalificaties bestaan uit zeven competenties, welke zijn vertaald naar drie beheersingsniveaus. Het competentieprofiel is door het eigen werkveld gevalideerd. Daarnaast participeert de opleiding in de internationale vereniging voor sportmanagement. De opleiding zou het profiel meer kunnen toespitsen op het beoogde werkveld, 'het sport en bewegen', door het expliciteren van de competenties en de indicatoren. Met deze explicitering kiest de opleiding duidelijker voor haar eigen profiel en onderscheidt zij zich nadrukkelijker van de opleiding sportmanagement. Het panel beoordeelt standaard als **voldoende**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het panel stelt vast dat de inhoud van het programma systematisch is afgestemd op de eindkwalificaties van de opleiding. Uit het gesprek met studenten blijkt dat helder is wat er per studieonderdeel van hen wordt verwacht en hoe zij aan de eindkwalificaties werken. Het programma is door zijn opbouw en inhoud goed studeerbaar. Zo wordt via het werkplekleren een sterke koppeling tussen theorie en praktijk gerealiseerd en kent de opleiding een goede mix aan werkvormen. De opbouw is in elk studiejaar gelijk en de samenhang in het programma is door het gebruik van leerlijnen goed. Verder worden studenten intensief begeleid en zijn er voldoende up-to-date voorzieningen. Studenten geven aan tevreden te zijn over de docenten. Het panel noemt het werkplekleren als één van de sterkste punten van de opleiding. Het panel is enthousiast over de samenwerking met het Physical Activity Centre. Deze wordt door de opleiding uitgewerkt naar alle studiejaren van alle specialisaties. De opleiding dient aandacht te besteden aan: het versterken van de internationalisering binnen de opleiding, de diepgang van een aantal modules en het vergroten van de eigen keuzen voor de student. Het panel is over het algemeen van mening dat de opleiding voldoende instrumenten beschikbaar heeft die de kwaliteit van de leeromgeving bewaken en borgen. Het panel beoordeelt standaard 2 als **voldoende**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding kent een duidelijk systeem van toetsing. Het toetsen van competenties van de student staat centraal. Voorbeelden van toetsvormen zijn: theorietoetsen, praktijktoetsen, beroepsproducten, praktijkonderzoeken en competentie-examens.

Het panel stelt vast dat de toetsen en opdrachten van voldoende niveau zijn en dat het voor studenten voorafgaand aan de toets helder welke beoordelingscriteria de docent hanteert. De beoordelingsformulieren bevatten heldere beoordelingscriteria, maar op een aantal formulieren is de koppeling van de beoordelingscriteria met de eindkwalificaties voor het panel onduidelijk. Docenten voegen niet altijd een schriftelijke onderbouwing van het oordeel toe. Ook de normering en de cesuur ontbreekt op veel formulieren. De borging van de kwaliteit van de toetsing vindt plaats via de examen- en toetscommissie en de docenten. De eindfase van de opleiding bestaat uit: leerarrangementen (vakken), werkplekleren, een praktijkonderzoek en een afsluitend competentie-examen. Het praktijkonderzoek wordt afgesloten met een onderzoeksverslag en het competentie-examen. De beoordeling vindt plaats door twee assessoren. Het panel is positief over het behaalde niveau van de afgestudeerden; het hbo-bachelorniveau wordt behaald en de onderzoeken zijn onderzoektechnisch in orde. Het panel oordeelt positief over de dataverzameling en -verwerking en de aanpak van de onderzoeken. De gekozen onderzoeksmethode en haar uitvoering sluiten aan bij het doel van het onderzoek. Het panel vraagt aandacht voor de validering van de probleemstelling, het gebruik van literatuur, de relevantie voor het werkveld en de diepgang van het onderzoek. Het panel heeft twijfels bij de gekozen vorm. In veel gevallen betreft het een behoefte-onderzoek en geen actiegericht onderzoek, zoals de opleiding zelf voorschrijft. Het panel beoordeelt standaard 3 als **voldoende**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	9
2	Beoordeling	11
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	11
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten	22
3	Eindoordeel over de opleiding	27
4	Aanbevelingen	29
5	Bijlagen	31
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	33
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	41
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	45
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	51
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	53
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	55
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	57

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Sport en Bewegingseducatie
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34059
3. Oriëntatie en niveau	Hbo-bachelor
4. Aantal studiepunten	240 EC
5. Afstudeerrichtingen	Sports & Wellness Sports & Leisure Urban Sports & Leisure Adventure
6. Variant	Voltijd
7. Locatie	Sittard Vanaf september 2012 Eindhoven
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 9 maart 2006 Besluit NVAO: 1 januari 2008
9. Code of conduct	Ja

Administratieve gegevens van de instelling

10. Naam instelling	Fontys Hogescholen
11. Status instelling	Bekostigd
12. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Aangevraagd

Kwantitatieve gegevens over de opleiding¹

1. In- door- en uitstroomgegevens van – zo mogelijk – de laatste zes cohorten

	Instroom	Uitval eerstejaar ho	Uitval her-inschrijvers	Rendement
2005	119	30%	7%	49%
2006	91	33%	11%	38%
2007	94	41%	12%	-
2008	253	54%	6%	-
2009	192	50%	-	-
2010	208	43%	-	-
2011	221	-	-	-

2. gerealiseerde docent-studentratio

Aan de opleiding zijn 42 docenten verbonden. Deze docenten bezetten 24,4 fte. Het aantal studenten is 541 (peildatum 1-12-2011). Dat maakt de docent-studentratio van de opleiding 1:22.

¹ Kwantitatieve gegevens conform definities NVAO, zie brief d.d. 12 maart 2012.

3. gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding

Leerjaar 1 Gemiddeld 22-26 uur per week, waarvan 8 uur werkplekleren vanaf periode twee.

Leerjaar 2 Gemiddeld 28 uur per week, waarvan 16 uur werkplekleren.

Leerjaar 3 Gemiddeld 28 uur per week, waarvan 16 uur werkplekleren.

Leerjaar 4 Periode een en twee: gemiddeld 16-22 uur per week, waarvan 8 uur werkplekleren.

Periode drie en vier: 40 uur per week werkplekleren. In deze periodes zijn voor de student twee terugkomdagen per periode ingeroosterd voor feedback, begeleiding en monitoring van de studievoortgang.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Eindkwalificaties

Tot en met 2007 hanteerde de opleiding het landelijk vereiste opleidingscompetentieprofiel Leraar Lichamelijke Opvoeding, aangevuld met drie opleidingsspecifieke competenties. In 2007 heeft de opleiding in samenwerking met het werkveld een beroepsprofiel voor de bewegingsdeskundige ontwikkeld. Dit beroepsprofiel is mede gebaseerd op het landelijke beroepsprofiel Sportmanager II (2004) en het landelijke kwalificatieprofiel Sportmanager (2007). Het opleidingscompetentieprofiel SBE is hiervan afgeleid. Zowel het beroeps- als opleidingscompetentieprofiel zijn in 2008 gevalideerd door de werkveldcommissie en door de Raad van Advies.

De eindkwalificaties voor de opleiding Sport en Bewegingseducatie (SBE) bestaan uit zeven competenties, namelijk: 1) interpersoonlijk communiceren, 2) sportbewust zijn en sporttechnisch handelen, 3) markt bewustzijn en marktgericht handelen, 4) managen, 5) beleidsmatig, politiek en bestuurlijk handelen, 6) ontwikkelen en innoveren en 7) leren en reflecteren. Aan elke competentie zijn één of meerdere disciplines (leerlijnen) gekoppeld die samen de kennisbasis SBE vormen (leerlijnen, zie standaard 2).

Verder zijn per competentie prestatie-indicatoren vastgesteld op drie niveaus. De drie niveaus zijn: hoofdfasebekwaam (A-niveau), afstudeerbekwaam (B-niveau) en startbekwaam (C-niveau). De niveaus zijn bepaald door de mate van: zelfstandigheid, complexiteit van de context, volledigheid van handelen en impact van handelen. Het panel oordeelt positief over de niveau-indeling.

Op dit moment wordt binnen het landelijk SBE-platform, bestaande uit de drie Nederlandse SBE-opleidingen en de enige Belgische SBE-opleiding, gewerkt aan het opstellen van een eigen landelijk beroeps- en opleidingscompetentieprofiel SBE. Daarna volgt de vertaling het eigen opleidingscompetentieprofiel. Het panel is van mening dat dit een zeer goede ontwikkeling is. Het panel stelt vast dat de huidige competenties breed zijn geformuleerd. De competenties herleiden niet direct naar 'sport en bewegen'.

Het panel vraagt aandacht voor het expliciteren van de competenties en de indicatoren gericht op het werkveld waar de student terecht kan komen. Met deze explicitering kiest de opleiding duidelijker voor haar eigen profiel en onderscheidt zij zich zichtbaar van andere opleidingen, zoals sportmanagement. Als uitgangspunt zou de opleiding de beroepskenmerkende situaties (zie standaard 2) kunnen nemen, deze zijn beter geëxpliciteerd.

Opleidingsprofiel

De opleiding Sport en Bewegingseducatie leidt op tot bewegingsdeskundigen binnen de context van Wellness of Leisure. Een bewegingsdeskundige is werkzaam op tactisch niveau van organisaties die zich richten op sport en bewegen. De meer ervaren bewegingsdeskundige is ook werkzaam op strategisch niveau. Hij is als een spin in het web, een verbinder en een katalysator tussen beleid, management en uitvoerend sporttechnisch niveau, aldus de opleiding. Voorbeelden van functies zijn: projectleider, docent, beweegconsult, eventmanager of medewerker van een sportbond. De opleiding leidt niet op voor een bepaalde lesbevoegdheid.

Binnen het werkveld van de bewegingsdeskundige zijn twee werkerreinen te onderscheiden:

- Sports & Wellness, gericht op het stimuleren van een actieve leefstijl die bijdraagt aan de kwaliteit van leven en een gevoel van welzijn en gezondheid.
- Sports & Leisure, gericht op het invullen en stimuleren van een actieve leefstijl. Hierbij zijn twee richtingen te onderscheiden: Sports & Leisure Urban gericht op recreatiesport en sportstimulering in een stedelijke omgeving en Sports & Leisure Adventure gericht op recreatiesport in de avontuurlijke omgeving.

Het panel stelt vast dat er tussen het beeld dat de opleiding heeft bij een bewegingsdeskundige en het beeld dat studenten en het werkveld van het begrip bewegingsdeskundige hebben een *gap* zit. De opleiding geeft aan dat de combinatie van sporttechnische en agogische kennis de bewegingsdeskundige typeert, terwijl de studenten aangeven dat juist de commerciële en management kant onderscheidend is. Het panel verwacht dat met de implementatie van een eigen opleidingscompetentieprofiel het begrip 'bewegingsdeskundige' helderder wordt.

Naast het eerder genoemde SBE-platform participeert de opleiding in het SBM6. Dit is het landelijk overleg van teamleiders van de opleidingen sportmanagement en de vier SBE-opleidingen. Daarnaast participeert de opleiding in de internationale vereniging voor sportmanagement, de European Association of Sportmanagement. Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende op de hoogte is van de actuele ontwikkelingen in het werkveld. De contacten van docenten met het werkveld dragen hier zeker aan bij (zie standaard 2).

De opleiding heeft een werkveldcommissie bestaande uit vertegenwoordigers uit het brede werkveld van sport en bewegen. Deze commissie komt twee maal per jaar bijeen. Het panel heeft de notulen ingezien en stelt vast dat actuele ontwikkelingen onderwerp van gesprek zijn en dat de eindkwalificaties ter validering aan de commissie zijn voorgelegd.

Internationale eisen en oriëntatie

De opleiding sluit met haar opleidingscompetentieprofiel op verschillende manieren aan bij de internationale eisen. Zo blijkt uit het document *Hoofdlijnen Bachelor Sport en Bewegingseducatie 2008-2012* dat de Dublin descriptoren zijn geïntegreerd in de eigen competenties. De descriptor Kennis en inzicht is ondergebracht bij de competenties: sportbewust zijn en sporttechnisch handelen, markt bewustzijn en markttechnisch handelen en managen. De Dublin descriptor communicatie komt onder andere aan bod bij de competenties: interpersoonlijk communiceren, managen en beleidsmatig, politiek en bestuurlijk handelen.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties van de opleiding mede zijn gebaseerd op het landelijk opleidingsprofiel van de sportmanager. De eindkwalificaties sluiten aan bij (inter)nationale eisen wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie. Het panel is van mening dat de opleiding het profiel meer moet toespitsen op het beoogde werkveld, door het expliciteren van de competenties en de indicatoren. Met deze explicitering kiest de opleiding duidelijker voor haar eigen profiel en onderscheidt zij zich nadrukkelijker van de opleiding sportmanagement. De komst van een eigen landelijk opleidingscompetentieprofiel in 2012 zou hier de mogelijkheden voor kunnen bieden. Door de aanwezigheid van de beroepskenmerkende situaties heeft het panel echter voldoende vertrouwen dat de inhoudelijke kant van de doelstellingen in voldoende mate zijn afgedekt.

Het panel oordeelt positief over de manier waarop de competenties zijn doorvertaald naar beheersingsniveaus. Dit is op adequate wijze gebeurd. De eindkwalificaties zijn door het eigen werkveld uitgebreid besproken en gevalideerd.

Het panel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Inhoud van het programma

Opbouw van het programma

De opleiding bestaat uit vier studie jaren, die zijn onderverdeeld in een propedeutische fase en een hoofdfase. De hoofdfase bestaat uit twee fasen. De opbouw in fasen is als volgt: de oriënterende, selecterende en verwijzende fase (propedeuse, jaar 1), de verdiepende en verbredende fase (hoofdfase, jaren 2 en 3) en de fase gericht op het leren in een complexe setting (afstudeerfase, jaar 4). Elk studiejaar is onderverdeeld in vier perioden van tien weken. Binnen een tienweekse periode is de opbouw gelijk. Tijdens de eerste zeven weken van elke onderwijsperiode wordt het onderwijs aangeboden in combinatie met werkplek leren.

De laatste drie weken worden besteed aan de verdere uitwerkingen van de beroepsproducten en de voorbereiding op toetsen in combinatie met werkplekleren en studieloopbaanactiviteiten.

Het curriculum bestaat uit propedeuse arrangementen, algemene arrangementen en keuze arrangementen. De propedeuse en algemene arrangementen zijn voor de drie uitstroomprofielen gelijk. De keuze arrangementen zijn specifiek voor een uitstroomprofiel en zorgen voor specialistische kennis.

Het eerste jaar is generiek van aard. Na dit jaar kiezen studenten voor één van de uitstroomprofielen. Leerarrangementen die aan bod komen zijn: lesgeven, sport- en maatschappij, evenementen en sport- en inspanningsfysiologie. Studenten lopen vanaf de tweede periode één dag in de week stage (werkplekleren). Aan het eind van dit jaar dienen studenten alle competenties op niveau A te beheersen.

Het tweede en derde studiejaar zijn op dezelfde manier opgebouwd. Hier volgen studenten algemene arrangementen als: leren bewegen, evenementen, sportbeleid en bewegingsactiviteiten. Daarnaast volgen studenten keuze arrangementen passend bij het uitstroomprofiel. In beide studiejaar lopen studenten gedurende het gehele jaar twee dagen per week stage. In het derde studiejaar volgen studenten een minor. Aan het einde van studiejaar drie dienen studenten alle competenties op niveau B te beheersen.

De eerste helft van het vierde studiejaar komt overeen met de voorgaande twee studiejaar. Tijdens de laatste twee perioden staat het afstuderen centraal. Studenten brengen vijf dagen per week door op hun stageadres. Naast deze vijf dagen per week stage zijn er voor de student twee terugkomdagen per periode ingeroosterd voor feedback, begeleiding en monitoring van de studievoortgang. Via het afstudeertraject wordt getoetst of studenten aan de kwalificaties op niveau C voldoen (zie ook standaard 3).

Relatie tussen de beoogde eindkwalificaties en de inhoud van het programma

De eindkwalificaties in de vorm van competenties en de uitwerking in prestatie-indicatoren per niveau zijn sturend voor de programma-onderdelen. De relatie tussen competenties, prestatie-indicatoren, programma-onderdelen en studiepunten is geconcretiseerd in het CLOTS-schema en verder uitgewerkt in de themakaarten. Het panel is van mening dat het CLOTS-schema de relatie tussen de competenties, de prestatie-indicatoren en de beheersingsniveaus per studiejaar helder weergeeft. Het panel stelt daarmee vast dat de opleiding op een systematische wijze de inhoud van het programma heeft afgestemd op de beoogde eindkwalificaties.

Naast de competenties en prestatie-indicatoren heeft de opleiding een tiental beroepskenmerkende situaties opgesteld. Deze zijn gericht op authentieke werksituaties waarmee een beginnend beroepsbeoefenaar in aanraking kan komen. De beroepskenmerkende situaties zijn concreet geformuleerd en gericht op het werkgebied van sport en bewegen.

In het *Toetsbeleid sport en bewegingseducatie 2009-2012* zijn de competenties gekoppeld aan de beroepskenmerkende situaties. Het panel oordeelt hierover positief.

Voor elk arrangement is een themakaart en studiehandleiding aanwezig, waarin staat vermeld wat in het arrangement aan bod komt en hoe het onderdeel wordt getoetst. In de handleidingen zijn de competenties, de leerdoelen en de beroepskenmerkende situaties op consistente wijze beschreven. In de themakaarten zijn de beroepskenmerkende situaties niet opgenomen. De themakaarten en studiehandleidingen kennen een vast format. Het panel is van mening dat de themakaarten en studiehandleidingen voor studenten helder in gebruik zijn. Dit blijkt ook uit het gesprek met studenten. Het panel heeft gezien dat een uitgebreidere toelichting op de inrichting van de arrangementen op de digitale leeromgeving te vinden is.

Kennis

Op basis van het opleidingscompetentieprofiel en de beroepskenmerkende situaties is bepaald welke kennis en vaardigheden de student moet beheersen om competent gedrag te kunnen vertonen. Deze kennisbasis is doorvertaald naar alle leerarrangementen. De kennisbasis bestaat uit de volgende disciplines (door de opleiding leerlijnen genoemd): interpersoonlijke communicatie, medisch-biologische wetenschappen, sociaal-agogische wetenschappen, methodiek en didactiek, bewegingsvaardigheden, management, marketing, beleid en onderzoek. Binnen de verschillende uitstroomprofielen zijn specifieke accenten gelegd. Zo is er bij Sports & Wellness meer aandacht voor de medisch-biologische leerlijn, bij Sports & Leisure Urban voor de management leerlijn en bij Sports & Leisure Adventure staat een combinatie van management en bewegingsvaardigheden centraal. De kennisbasis wordt jaarlijks gevalideerd via werkveldsymposia en bijeenkomsten van de werkveldcommissie. Door deze bijeenkomsten en de contacten van de docenten met het werkveld (zie *kwaliteit personeel*) is het aangeboden programma actueel, aldus het panel. Het panel vindt de gebruikte literatuur van goede kwaliteit en actueel. Het panel stelt echter ook vast het aandeel internationale literatuur verhoogd kan worden.

Uit de materiaalbestudering en de gesprekken met studenten, docenten en het werkveld zijn ook enkele aandachtspunten naar voren gekomen. Zo blijkt uit het document *Resultaten alumnionderzoek najaar 2011* dat een aantal afgestudeerden de diepgang bij verschillende kennislijnen missen. Dit beeld wordt in het gesprek met studenten bevestigd. Zij ervaren de brede opleiding als plezierig, maar zeer gemotiveerde studenten missen af en toe de mogelijkheid voor meer diepgang en/of de keuze om diepgang te creëren. De opleiding geeft aan dat zij deze punten heeft opgepakt door de invoering van de uitstroomprofielen, waarbij studenten meer keuzemogelijkheden hebben om diepgang te creëren. Het panel heeft het resultaat hiervan echter nog niet gezien. De opleiding zou een programma voor excellente studenten kunnen ontwikkelen.

Docenten geven in het gesprek met het panel verder aan dat onderwerpen als 'sport en innovatie' en 'sport en technologie' meer aan bod zouden moeten komen in het programma. Het panel deelt deze mening.

Tijdens de vorige visitatie was de integratie tussen de vakken een punt van aandacht. Bij een aantal arrangementen was sprake van overlap. Het panel stelt vast dat de opleiding dit heeft opgepakt door docenten in een formele setting de inhoud van de leerarrangementen met elkaar te laten afstemmen. Docenten en studenten oordelen nu positief over de aansluiting van de verschillende arrangementen.

Beroepsvaardigheden

Uit de materiaalbestudering en de gesprekken blijkt dat de wisselwerking tussen theorie en praktijk in het programma centraal staat. Hiermee komen beroepsvaardigheden veelvuldig aan bod, aldus het panel. In gesprek met het panel geven studenten aan dit één van de sterkste punten van de opleiding te vinden.

In elk studiejaar lopen studenten stage; dit loopt op van één dag per week in jaar één naar vijf dagen per week in het laatste half jaar van jaar vier. De stages bevatten een opbouw van ondersteunend naar initiërend. Binnen de stage (het werkplekleren) is vijftig procent van de tijd beschikbaar voor opdrachten vanuit de leerwerkplek. Een student gebruikt zijn Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP) en zijn plan werkplekleren om de werkplekopdrachten te formuleren, in aansluiting bij de opleidingscompetenties. Er is een feedbackformulier, dat de student gebruikt om feedback te vragen over de werkzaamheden. De andere vijftig procent van de tijd besteedt de student aan opdrachten vanuit de opleiding. De opleidingsdocent is eens per maand aanwezig op de leerwerkplek. Via dit werkplekleren werken student, opleiding en werkveld intensief samen, aldus het panel. Het werkveld is van mening dat de opleiding voor wat betreft begeleiding op de werkplek voorop loopt in vergelijking met andere opleidingen. Voorbeelden van opdrachten en projecten zijn: sportstimulerings- en innovatieprojecten met InnoSportNL, het met de gemeente Eindhoven organiseren van grote sportevenementen zoals KidZcity en de Nationale Sportweek, projecten met Centrum voor Topsport en Onderwijs, TopSupport en het Nationaal Zweminstituut Eindhoven. Daarnaast heeft de opleiding een eigen werkplek gecreëerd: het Physical Activity Centre (PAC), een project binnen het lectoraat. Dit kenniscentrum speelt in op ontwikkelingen zoals welvaartziekten, vergrijzing en bewegingsarmoede en tracht nieuwe arbeidsperspectieven voor afgestudeerde SBE-studenten te creëren. Het panel is enthousiast over de manier waarop de opleiding het PAC heeft ingericht en de koppeling van de PAC met de opleiding. Door het PAC te integreren in de programma's van alle drie de uitstroomrichtingen kan de integratie verder worden versterkt. Het panel stelt vast dat deze actie reeds is ingezet en door de lector in de komende twee studiejaren uitgerold gaat worden.

Het panel is positief over de manier waarop de stages zijn ingericht en over de opbouw gedurende de opleiding. Het vraagt wel aandacht voor de geschiktheid van een stageplek in combinatie met de uit te voeren opdrachten vanuit de opleiding, met name van de onderzoekopdrachten. De opdrachten die door de stagebiedende organisaties worden aangeboden, sluiten niet altijd aan bij de eisen die de opleiding stelt aan de opdrachten. De opleiding zou bijvoorbeeld stageplekken strenger kunnen screenen en strenger kunnen zijn bij de goedkeuring van de stageopdrachten.

De kwaliteit van de stageplek wordt geborgd doordat de opleiding de stageplekken controleert op een aantal kwaliteitscriteria. Daarnaast brengen stagedocenten één keer per vier weken een bezoek aan de stageplek en in de afstudeerfase drie keer per jaar. Stagedocenten overleggen onderling regelmatig over de (kwaliteit van de) stageplekken. Het organiseren van een informatie- of scholingsavond zou de kwaliteitsborging verder kunnen verhogen.

Studenten werken ook binnenschools aan de beroepsvaardigheden. Binnen een groot aantal projecten werken studenten uit verschillende leerjaren samen. Ouderejaars begeleiden jongerejaars om wederzijds het leerproces te versterken. Studenten van verschillende competentieniveaus voorzien elkaar ook van feedback om dit proces verder te versterken. Zo organiseren studenten uit verschillende jaren de Nationale Sportweek.

Onderzoeksvaardigheden

Via de leerlijn onderzoek leren studenten een onderzoeksvraag op te stellen, een praktijkonderzoek op te zetten en deze uit te voeren. De opbouw over de studiejaren is als volgt: in de propedeuse leren studenten betrouwbare informatie te vinden, deze te interpreteren en te beoordelen, en de informatie uit de bronnen toe te passen in de beroepspraktijk. In de hoofdfase leren studenten verschillende methoden voor dataverzameling te gebruiken en de uitkomsten hiervan vast te leggen en te interpreteren. Tijdens de afstudeerfase voeren studenten een praktijkgericht onderzoek uit wat resulteert in een onderzoeksverslag (zie ook standaard 3). Het panel stelt vast dat studenten gedurende de gehele opleiding met onderzoek in aanraking komen en het aantal stappen en de complexiteit van de onderzoeksopdrachten gedurende de opleiding toenemen. Alumni geven in het *Resultaten alumnionderzoek najaar 2011* aan dat er binnen de opleiding voldoende aandacht is geweest voor het lezen van onderzoeksresultaten. Zij geven ook aan dat het afhankelijk van de werkplek is of het voldoende is geweest. Niet elke student past onderzoek in dezelfde mate toe in zijn werkomgeving.

Het PAC speelt een belangrijke rol bij het opzetten en bewaken van de leerlijn en is betrokken bij de uitvoering van de praktijkonderzoeken. De lector van dit kenniscentrum is nauw betrokken bij de opleiding. De lector heeft een aantal docenten een training onderzoeksvaardigheden gegeven. Daarnaast begeleidt hij docenten door ze projecten binnen het PAC te laten uitvoeren en door zijn begeleiding van de docenten die betrokken zijn bij het onderzoeksproject in de afstudeerfase van de opleiding.

Internationalisering

De opleiding geeft in de kritische reflectie aan dat internationalisering een punt van aandacht is. In het document *Internationaliseringsbeleid Fontys Sporthogeschool 2009-2012* beschrijft de opleiding haar doelstellingen. De opleiding wil de studentenmobiliteit verhogen en meer strategische allianties aangaan in 2012. Momenteel heeft de opleiding goede banden met Hogeschool West-Vlaanderen. In 2011 is er een uitwisseling met studenten en docenten geweest. In 2012 wordt dit gecontinueerd. In het studiejaar 2010-2011 deden zeventien studenten een korte internationale ervaring op in Tanzania. Daarnaast is er voor studenten

de mogelijkheid om in het buitenland af te studeren. Verder heeft de opleiding enkele contacten met universiteiten in Australië.

Het panel stelt echter vast dat internationalisering nog in de kinderschoenen staat. De opleiding onderkent dit. Er zijn al enkele verbeteringen gaande. Zo heeft het lectoraat een Plan van Aanpak (*Plan van Aanpak Internationalisering*) en contacten met kenniskringen in Cambridge en Gent opgebouwd. De opleiding onderzoekt de mogelijkheden om de docentmobiliteit te verhogen. Vanaf 2013 gaat de opleiding twee Engelstalige minoren aanbieden, waarvan één in samenwerking met internationale partners tot stand komt. Naast bovengenoemde punten zou de opleiding, volgens het panel, aandacht kunnen hebben voor: het aanbieden van meer internationale literatuur, lesgeven in het Engels en het bevorderen van studentenmobiliteit.

Vormgeving van het programma

Didactisch concept en werkvormen

In het document *Hoofdpijnen Bachelor Sport en Bewegingseducatie 2008-2012* is de visie op het leren en het didactisch model vastgelegd. Het didactisch concept van de opleiding is gebaseerd op competentiegericht leren en de didactische uitgangspunten sociaal constructivisme en vraagsturing. Het huidige curriculum kent een concentrische opbouw. Dat betekent dat alle competenties in elk studiejaar aan bod komen, zodat studenten de competenties kunnen ontwikkelen op een steeds hoger competentieniveau. De opbouw in het curriculum is van eenvoudig naar complex en van leren onder begeleiding naar zelfstandig leren en uiteindelijk naar zelfverantwoordelijk leren.

Om te komen tot het verwerven van opleidingscompetenties kan een student gebruik maken van enerzijds het leerplanschema en anderzijds zijn persoonlijke ontwikkelingsplan. Onder begeleiding van de studieloopbaanbegeleider stippelt de student zijn individuele leerroute uit met betrekking tot het werken aan zijn competentie ontwikkeling. Het leerplanschema bestaat uit een major en een minor. Het leerplanschema vormt het totaaloverzicht van welke arrangementen (keuze en algemeen) wanneer plaatsvinden.

Hieruit blijkt dat vraagsturing een belangrijk onderdeel van het didactisch concept is. Vraagsturing betekent dat studenten worden geacht zelf aan te geven wat ze willen, waarom en hoe ze dat kunnen realiseren. Daardoor wordt veel meer een beroep gedaan op hun intrinsieke motivatie dan bij vormen van leren waarbij anderen keuzes voor hen maken. Gedurende de opleiding vindt er een verschuiving plaats van een door de opleiding geboden houvast (weinig tot geen vraagsturing) naar een globalere invulling waarbij de student meer ruimte krijgt om de eigen leerroute en accenten te bepalen (veel vraagsturing).

In de leerarrangementen werkt de student individueel, in tweetallen of in projectgroepen aan zijn kennis-, vaardigheden- en competentieontwikkeling via onder andere hoor- en werkcolleges en praktijklessen. Andere werkvormen die de opleiding inzet zijn: masterclasses, intervisie, supervisie en werkplekleren. Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende verschillende werkvormen inzet.

Studiebegeleiding

De begeleiding tijdens de opleiding is gericht op het ondersteunen van de student in zijn leerproces en bestaat naast onderwijsinhoudelijke begeleiding uit studieloopbaanbegeleiding.

De onderwijsinhoudelijke begeleiding wordt op verschillende manieren vorm gegeven. Zo heeft elke project een tutor om zowel de inhoud als het proces te begeleiden. Binnen de propedeuse hebben studenten voor binnenschoolse opdrachten elke week een groepsbijeenkomst met de tutor en begeleidt een gekwalificeerde opleidingsdocent wekelijks het werkplekieren. In de hoofdfase komt de opleidingsdocent eens per vier weken en in de afstudeerfase drie keer per jaar langs op de werkplek. De begeleiding van het praktijkonderzoek is in handen van een beperkte groep docenten die beschikken over methodische onderzoeksvaardigheden. Zij hebben wekelijkse intervisiebijeenkomsten om de manier van begeleiden en de bewaking van het niveau van studenten op elkaar af te stemmen. In dit overleg participeert een docent van de kenniskring van het lectoraat, die de kwaliteit van de praktijkonderzoeken bewaakt.

De studieloopbaanbegeleiding bestaat uit twee onderdelen, namelijk: begeleiden van de student en het leren reflecteren van de student. Bij de studieloopbaanbegeleiding zijn drie verschillende soorten gesprekken te onderscheiden: intervisiegroepsgesprek, individueel ontwikkelingsgesprek en individueel studievoortgangsgesprek. Daarnaast is er individuele en groepsbegeleiding op de werkplek en worden er informatiebijeenkomsten gehouden. De studieloopbaanbegeleider (slb'er) heeft jaarlijks twee tot vier keer een studievoortgangsgesprek.

De rol van studieloopbaanbegeleider en opleidingsdocent werkplekieren zijn zoveel mogelijk gecombineerd in één persoon om goed zicht te houden op de ontwikkeling van de student. De slb'ers hebben onderling regelmatig overleg. De slb'ers van propedeusestudenten hebben tweewekelijks overleg en de slb'ers vanaf de hoofdfase ten minste twee keer per periode.

Het panel is enthousiast over de studiebegeleiding. Studenten worden intensief en individueel begeleidt. Studenten geven in het gesprek met het panel aan zeer tevreden te zijn over de studiebegeleiding. Het panel is echter ook van mening dat de opleiding de studievoorlichting voorafgaande de start van de opleiding zou kunnen verbeteren. De opleiding onderkent dit probleem en gaat in het voorjaar van 2012 intakegesprekken voeren en de voorlichting aan instromende studenten verbeteren. Zij hoopt hiermee het aantal studenten dat onvoldoende is gemotiveerd of geïnformeerd voortijdig te selecteren en daarmee de uitval terug te dringen.

Kwaliteit van het personeel

Het docententeam bestaat uit 42 docenten (24,4 fte). Achttien docenten hebben een masterdiploma of vergelijkbaar diploma, vijf docenten ronden binnenkort hun master af. Twee docenten zijn gepromoveerd. De overige docenten hebben een bachelordiploma.

39 docenten hebben een didactische aantekening. De overige drie docenten zijn afgelopen januari met de didactische scholing gestart.

Bij het werven van nieuw personeel geldt recente praktijkervaring als één van de aanstellingsvoorwaarden. Alle docenten hebben gewerkt of werken nog steeds binnen de relevante beroepspraktijk. De opleiding zet ook gastdocenten in om de praktijk in de opleiding te halen. Ook laat de opleiding alumni masterclasses verzorgen.

Naast recente praktijkervaring zijn ervaring met praktijkgericht onderzoek en het hebben van een masterdiploma of bereid zijn deze binnen twee jaren te halen aanstellingsvoorwaarden.

De opleiding kent een brede kennisbasis. Op basis van de materiaalbestudering en de gesprekken stelt het panel vast dat deze door de inhoudelijke kennis van docenten wordt gedekt. Het panel is van mening dat de opleiding aandacht moet blijven schenken aan de kwetsbaarheid van een kennisgebied waarin de expertise slechts in één docent vertegenwoordigd is. De kennisbasis dient voldoende evenwichtig te zijn afgedekt door de inhoudelijke kennis van docenten.

Voor deskundigheidsbevordering beschikt iedere docent over een persoonlijk scholingsbudget. De docent wordt hiervoor ten minste vijf procent van zijn aanstelling vrij geroosterd. Dit percentage kan worden verhoogd tot twintig procent in het geval de docent bijvoorbeeld een masteropleiding volgt. Docenten geven in het gesprek met het panel aan dat zij voldoende ruimte voor scholing krijgen.

Docenten houden hun expertise op peil door werkzaam te zijn in de praktijk, door stage- en afstudeerbegeleiding via de kenniskring van het lectoraat, door lidmaatschap van een relevant netwerk, door het volgen van symposia, congressen en cursussen/opleidingen, via het bijhouden van vakliteratuur en door het volgen van onderwijs van collega's. Daarnaast organiseert de opleiding jaarlijks vier studiedagen waarin inhoudelijke thema's op de agenda staan.

Het panel heeft een enthousiast en gedreven docententeam aangetroffen. Het panel stelt vast dat het docententeam voldoende gekwalificeerd is voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma. Het opleidingsniveau van docenten is op niveau en daarnaast hebben bijna alle docenten een didactische aantekening. Doordat docenten zeer nauw bij de beroepspraktijk betrokken zijn, zijn zij in staat de praktijk binnen de opleiding te halen. Uit de materiaalbestudering en de gesprekken blijkt dat studenten zeer tevreden zijn over de docenten.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

Om het onderwijsprogramma te kunnen uitvoeren maakt de opleiding gebruik van verschillende accommodaties. Het theoretisch onderwijs wordt verzorgd in het Fontysgebouw in Sittard en in de Stadsspothof, waar de opleiding de exclusieve beschikking heeft over twee grote theorielokalen. Voor het onderwijs in de bewegingsvaardigheden worden externe sportaccommodaties gehuurd van de gemeente Sittard en particuliere

sportbedrijven. Hiermee heeft de opleiding faciliteiten beschikbaar voor bijvoorbeeld klimsport, fitness, zaalsporten, atletiek, zwemmen, racketsporten, outdooractiviteiten zoals kajak, zeilen en wandelsport.

Vanaf september 2012 verhuist de opleiding naar een nieuwbouwlocatie in Eindhoven. De locatie in Sittard wordt hiermee opgeheven. Het panel heeft een maquette van de nieuwe locatie op film gezien. Het is onder de indruk van het nieuwe gebouw. Het biedt veel perspectieven om het sportonderwijs binnen de muren van het opleidingsgebouw te houden. Studenten moeten hiervoor nu de hele stad door en geregeld een kwartier tot half uur fietsen.

Uit de studentenevaluaties en de gesprekken met studenten blijkt dat zij tevreden zijn over de opleidingsspecifieke voorzieningen. Studenten geven aan geen hinder te ondervinden van het feit dat de gebouwen over de stad verspreid zijn. Al kijken studenten uit naar het nieuwe gebouw.

Borging

Het panel stelt vast dat de opleiding de kwaliteit van de onderwijsleeromgeving bewaakt via evaluaties, reflectie op de uitvoering van het programma in verschillende gremia en doorvoeren van verbeteracties. In de kritische reflectie en tijdens de bezochtdag zijn verschillende voorbeelden van verbeteringen sinds de vorige visitatie aan de orde gekomen: verplaatsing minor van jaar twee naar jaar drie, invoeren intervisiebijeenkomsten voor docenten die de praktijkonderzoeken begeleiden, invoeren bijeenkomsten om de beoordeling te kalibreren, het verbeteren van de samenhang tussen de arrangementen en het inzichtelijker maken van het toetsbeleid voor studenten en docenten.

De opleiding kent de volgende gremia: curriculumgroep, examencommissie, toetscommissie, instituutsmedezeggenschapsraad, kwaliteitskringen en docententeams. De curriculumgroep bewaakt de kwaliteit van het binnen- en buitenschoolse curriculum. De curriculumgroep komt ten minste twee maal per periode bijeen. Binnen de kwaliteitskring (dezelfde rol als de opleidingscommissie) bespreekt de jaarcoördinator met twee tot drie studenten uit eenzelfde studiejaar de evaluaties en het verbeterbeleid. De kwaliteitskringen komen vier keer per jaar bijeen. De rol en taken van de examen- en toetscommissie komen bij standaard 3 aan bod.

Het panel stelt vast dat de opleiding veel aandacht heeft voor structureel en cyclisch controleren, vastleggen en volgen van procedures. De opleiding is verbeteringsgericht en staat open voor vernieuwing, aldus het panel.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de inhoud van het programma afgestemd is op de eindkwalificaties van de opleiding. De opleiding combineert kennisverwerving met toepassing van kennis. De vormgeving van het programma is zodanig dat studenten veel met de praktijk in aanraking komen. Het panel oordeelt positief over de wisselwerking tussen theorie en praktijk en de manier waarop de opleiding het werkplekleren in het programma heeft geïntegreerd. Er is een goede mix aan werkvormen waarin de student kennis verwerft en vaardigheden oefent.

In de opdrachten binnen het werkplekleren past hij de kennis en vaardigheden toe. Zowel de leerlijnen als de opbouw van het programma dragen bij aan de samenhang in het programma.

Het panel is ervan overtuigd dat het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen het voor de instromende studenten mogelijk maken om de beoogde eindkwalificaties te realiseren. Het programma kent een heldere opbouw en structuur en een sterke koppeling met de praktijk. Het panel ziet ook nog een aantal verbeterpunten, zoals het versterken van de internationalisering binnen de opleiding en het verlagen van de uitval door de voorlichting te verbeteren en intakegesprekken te voeren. Op het gebied van kennis kan de opleiding aandacht besteden aan sport en innovatie en sport en technologie, de diepgang van een aantal modules en het vergroten van de eigen keuzen voor de student.

Het panel heeft een enthousiast en gedreven docententeam aangetroffen en stelt vast dat de opleiding verbeteringsgericht is. Het panel heeft er dan ook vertrouwen in dat bovenstaande verbeterpunten door de opleiding worden opgepakt.

De samenhang in de onderwijsleeromgeving voldoet aan de kwaliteit die van een hbo-bacheloropleiding Sport en Bewegingseducatie mag worden verwacht. De opleiding heeft voldoende instrumenten beschikbaar die de kwaliteit van de leeromgeving bewaken en borgen. Het panel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Het panel is van mening dat de opleiding een adequaat toetsbeleid heeft opgesteld. Het toetsbeleid is beschreven in *Toetsbeleid 2009-2012* en de *Onderwijs- en Examenregeling*. De toetsen zijn gericht op competenties, onderliggende kennis en vaardigheden en zijn congruent met de onderwijskundige uitgangspunten van het didactisch concept. De student dient de vereiste competenties te beheersen in verschillende beroepskenmerkende situaties. Per competentie zijn op ieder niveau prestatie-indicatoren geformuleerd, die geconcretiseerd zijn in de beoordelingscriteria voor alle toetsen. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat het beoordelen van competenties niet alleen een optelsom is van beoordelingen van geïsoleerde aspecten, maar dat ze ook in een integrale toetsvorm worden beoordeeld. De opleiding zet een gevarieerde set van toetsvormen in, aldus het panel. Voorbeelden van toetsvormen zijn: theorietoets, praktijktoets, beroepsproduct, praktijkonderzoek en competentie-examen.

De student bouwt tijdens de studie een digitaal portfolio op. Vanaf cohort 2006-2007 tot en met cohort 2009-2010 worden alle studiepunten van de betreffende fase via een portfoliogesprek tijdens het competentie-examen toegekend. Vanaf cohort 2010-2011 worden de studiepunten in de propedeuse en hoofdfase direct na het behalen van de toetsen toegekend, behalve voor de competentie 'leren & reflecteren' die in het competentie-examen getoond moeten worden. Dit laatste gebeurt op basis van een reflectieverslag en een gesprek met twee assessoren. Op het eindniveau (niveau C) worden alle studiepunten wel pas in het competentie-examen toegekend op basis van het portfolio-assessment in de vorm van een criteriumgericht interview.

De toetsen worden ontwikkeld door docenten van het leerarrangement. De toetscommissie screent de theorietoetsen voor afname op kwaliteit, voert na afname een analyse uit en stelt indien nodig in overleg met de betrokken docenten de cesuur bij. Vanaf eind 2011 hanteert de toetscommissie deze werkwijze ook voor de andere toetsvormen. Over de kwaliteit van de toetsen rapporteert de toetscommissie aan de examencommissie. Samen met de toetscommissie organiseren de jaarcoördinatoren vanaf dit studiejaar proefassessments gekoppeld aan intervisie, voorafgaande de competentie-examens. Hiermee komt de opleiding tegemoet aan de vraag van docenten en studenten naar meer afstemming bij de toepassing van de beoordelingscriteria bij de competentie-examen.

Studenten krijgen feedback naar aanleiding van de resultaten van een toets. Er zijn geplande momenten voor inzage in de resultaten van een theorietoets. Bij de overige toetsen krijgt de student feedback van de vakinhoudelijke expert via beoordelingsformulieren en van assessoren direct na afloop van een competentie-examen. Studenten gaven in de kwaliteitskringen aan minder tevreden te zijn op de wijze waarop sommige docenten feedback geven. De toetscommissie gaat enkele docenten begeleiden bij het geven van feedback.

Verder worden studenten vanaf het begin betrokken bij zowel hun eigen beoordelingsproces, als bij het beoordelingsproces van hun medestudent. Vanuit hun POP kunnen studenten eigen beoordelingscriteria formuleren in relatie tot de competenties. Studenten kunnen deze beoordelingscriteria waar ze tijdens het werkplekleren aan werken, toevoegen aan de beoordelingsformulieren van hun beroepsproducten, die geformuleerd zijn door de opleiding. Studenten wordt eveneens actief betrokken bij het beoordelingsproces van medestudenten. Beroepsproducten worden onder supervisie van een vakinhoudelijke expert voorzien van peerfeedback.

Het panel heeft verschillende toetsen en beoordelingen bestudeerd. Het stelt vast dat de toetsen en opdrachten van een voldoende niveau zijn. Studenten geven aan dat het voorafgaand aan de toets helder is welke beoordelingscriteria de docent hanteert. Het panel heeft enige aandachtspunten wat betreft de transparantie van de beoordeling van een aantal beroepsproducten. Uit de bestudering van de beoordelingsformulieren blijkt dat op een aantal formulieren de koppeling van de beoordelingscriteria met de eindkwalificaties voor het panel onduidelijk is. Docenten voegen niet altijd een schriftelijke onderbouwing van het oordeel toe.

Voor de beoordelingsformulieren van een aantal leerarrangementen blijkt dat de cesuur en de weging niet helder zijn. Deze onduidelijkheid wordt waarschijnlijk veroorzaakt doordat een aantal beroepsproducten in hun geheel worden bekeken en niet per hoofdstuk of onderdeel. Daarnaast gaven studenten in het gesprek met het panel aan dat de beoordeling tussen docenten in een aantal gevallen verschilt. De opleiding heeft hier op ingezet door intervisiebijeenkomsten voor docenten te organiseren, waar beoordelen en de cesuur van beoordelingscriteria onderwerp van gesprek is. Studenten geven in het gesprek met het panel aan dat de beoordeling het afgelopen jaar sterk is verbeterd.

Uit de *Nationale Studentenenquête 2011* blijkt dat studenten de manier van toetsing, de duidelijkheid van de beoordelingscriteria en de aansluiting van toetsing bij de inhoud van het curriculum positief beoordelen.

Fontys Sporthogeschool heeft een overkoepelende examencommissie, met een aparte kamer voor de bachelor Sport en Bewegingseducatie. De examencommissie ziet toe op de borging van de kwaliteit van de examens, onder andere op de betrouwbaarheid van de validiteit van het toetssysteem, het bewaken van consistentie, afwijkingen en jurisprudentie. De examencommissie stelt vast of een student voldoet aan de voorwaarden die de Onderwijs- en Examenregeling stelt ten aanzien van de competenties die nodig zijn voor het verkrijgen van een getuigschrift. Een onderwijskundige en een externe toetsdeskundige zijn lid van de examencommissie. Het panel stelt vast dat de examencommissie haar taken uitvoert, zoals staat beschreven.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

De afstudeerfase bestaat uit: leerarrangementen, werkplekieren, een praktijkonderzoek en een afsluitend competentie-examen.

Voor het werkplekieren mag de student zelf zijn eigen individuele afstudeerstage bepalen op voorwaarde dat de leerwerkplek voldoet aan de criteria van de opleiding. Op basis van de werkplekaanvraag en de individuele leervraag van de student wordt een keuze gemaakt voor de te ontwikkelen competenties. Deze worden vastgelegd en uitgewerkt via de aangereikte formats. De opleidingsdocent beoordeelt in overleg en in samenspraak met de werkplekbegeleider de resultaten van het werkplekieren. Het panel heeft de *Studiehandleiding werkplekieren, jaar 4 2011-2012* bestudeerd en stelt vast dat deze helder en uitgebreid is. Daarnaast staat er duidelijk in wat er van de student wordt verwacht en waar hij op wordt beoordeeld. Hetzelfde geldt voor de handleidingen voor het praktijkonderzoek (*Algemeen Arrangement 8 Praktijkonderzoek 2011-2012*) en het competentie-examen (*Competentie-examen C-niveau*).

Tijdens het praktijkonderzoek werkt de student aan de competenties 'ontwikkelen & innoveren' en 'interpersoonlijk communiceren'. Afhankelijk van het onderwerp werkt de student specifiek aan andere competenties en leerlijnen. De beoordelingscriteria voor het praktijkonderzoek zijn afgeleid van de prestatie-indicatoren. Het beoordelingsformulier is met ingang van studiejaar 2011-2012 aangescherpt voor wat betreft de competentie 'interpersoonlijk communiceren'.

Bij het praktijkonderzoek doorloopt de student zes stappen. Na elke stap zit een go/no go beoordeling. Een lid van de kenniskring van het lectoraat participeert in de intervisiebijeenkomsten van de docenten praktijkonderzoek en is betrokken bij alle go/no go momenten. Uit de gesprekken met studenten en docenten blijkt dat docenten ook daadwerkelijk no-go's geven.

Het praktijkonderzoek wordt afgesloten met een onderzoeksverslag en het competentie-examen op C-niveau. Bij ongeveer één op de drie afstudeerzittingen is een externe gecommiteerde aanwezig.

Het panel heeft dertig praktijkonderzoeken bestudeerd (in maart 10 en in juli 20) en stelt vast dat er 28 zeker voldoende zijn. Bij twee praktijkonderzoeken heeft het panel twijfels over het behaalde niveau. Het panel oordeelt dat de onderzoeken onderzoekstechnisch van een voldoende niveau zijn. Het oordeelt positief over de dataverzameling en -verwerking en de aanpak van de onderzoeken. De gekozen onderzoeksmethode en haar uitvoering sluiten aan bij het doel van het onderzoek. De aansluiting van de conclusies bij de analyse en de onderzoeksvraag is wisselend van kwaliteit. De validiteit van de probleemstelling, de diepgang van het onderzoek en het gebruik van literatuur kunnen worden versterkt. Het panel heeft daarnaast twijfels bij de gekozen vorm van het afstudeerwerk. In veel gevallen betreft het een behoefte-onderzoek en geen actiegericht onderzoek, zoals in het onderzoekplan van de opleiding staat beschreven. Het panel is van mening dat actiegericht onderzoek beter aansluit bij de SBE student en bij de relevantie van het onderzoek voor het werkveld. Uit de materiaalbestudering en de gesprekken met studenten blijkt dat studenten zich kritisch opstellen ten opzichte van het werkveld. Het panel is hierover positief. Het ziet deze kritische houding echter mager terug in de praktijkonderzoeken. Het vraagt hiervoor de aandacht van de opleiding.

Het competentie-examen bestaat uit een presentatie en een criteriumgericht interview en wordt beoordeeld door twee interne assessoren. De externe stagebegeleider wordt uitgenodigd als toehoorder voor het competentie-examen.

Gedurende de opleiding legt de student drie competentie-examens af, één per competentieniveau. Het panel heeft de procedure voor het competentie-examens ingezien en stelt vast dat het een adequate en zorgvuldige procedure betreft. Zo zijn assessoren getraind in het beoordelen van een portfolio en het houden van een criteriumgericht interview. Tevens dienen assessoren met ten minste twee personen aanwezig te zijn om de objectiviteit te waarborgen. Daarnaast kan de slb'er niet de assessor zijn van de studenten die hij begeleidt.

Ter voorbereiding op het competentie-examen vult de student zijn portfolio met de resultaten van de theorietoetsen en de beroepsproducten uit de leerarrangementen. Deze resultaten zijn in eerdere instantie beoordeeld door de vakinhoudelijke experts van de opleiding. Het portfolio bevat ook bewijsstukken van de competenties die tijdens het werkplekleren zijn ontwikkeld en voorzien zijn van een beoordeling van de opleidingsdocent en de werkplekbegeleider.

In de competentie-examens laat de student zien de verbinding te kunnen maken tussen de competenties en te kunnen reflecteren op afstudeerniveau en daarmee worden de studiepunten voor het afstudeerniveau toegekend.

Het panel heeft een aantal portfolio's bestudeerd en is van mening dat deze uitgebreid zijn gevuld. Het panel is positief op de wijze waarop studenten kritisch reflecteren op hun eigen handelen.

Overwegingen en conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding een duidelijk systeem van toetsing kent. De opleiding gebruikt theorietoetsen, praktijktoetsen, beroepsproducten, praktijkonderzoeken en competentie-examens. Het panel stelt vast dat de toetsen en opdrachten van voldoende niveau zijn en dat het voor studenten voorafgaand aan de toets helder welke beoordelingscriteria de docent hanteert. De borging van de kwaliteit van de toetsing vindt plaats via de examen- en toetscommissie en de docenten.

Het panel is positief over het behaalde niveau van de afgestudeerden; het hbo-bachelorniveau wordt behaald en de onderzoeken zijn onderzoekstechnisch in orde. Het panel vraagt aandacht voor de validering van de probleemstelling, het gebruik van literatuur en de diepgang van het onderzoek. Het panel heeft twijfels bij de gekozen vorm, in veel gevallen betreft het een behoefte-onderzoek en geen actiegericht onderzoek, zoals de opleiding zelf voorschrijft.

Het panel stelt vast dat de beoordeling op een adequate manier gebeurt. Zo zijn bij de competentie-examens altijd twee assessoren aanwezig. Wel dient de opleiding aandacht te besteden aan een overeenkomstige beoordeling tussen docenten, de aanwezigheid van de cesuur en de wegingcriteria op de beoordelingsformulieren en de schriftelijke onderbouwing van het eindoordeel. Het panel komt op basis van bovenstaande bevindingen en overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende

Overwegingen en conclusie

Het eindoordeel over de opleiding Sport en Bewegingseducatie van Fontys Hogescholen is positief aangezien de opleiding op alle standaarden ten minste een 'voldoende' heeft gescoord.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Sport- en Bewegingseducatie van Fontys Hogescholen als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

Profilering

Het panel is van mening dat de opleiding het profiel meer kan toespitsen op het beoogde werkveld, 'het sport en bewegen', door het expliciteren van de competenties en de indicatoren. Met deze explicitering kiest de opleiding duidelijker voor haar eigen profiel en onderscheidt zij zich nadrukkelijker van de opleiding sportmanagement.

Kennis

Zowel alumni als studenten ervaren de brede opleiding als plezierig, maar missen af en toe de diepgang en/of de keuze om diepgang te creëren. De opleiding heeft dit opgepakt door de invoering van de uitstroomprofielen, waarbij studenten meer keuzemogelijkheden hebben om diepgang te creëren. Het panel heeft het resultaat hiervan echter nog niet gezien en vindt dat de opleiding hier aandacht voor moet blijven houden.

Internationalisering

Het panel stelt vast dat internationalisering nog in de kinderschoenen staat. Naast de al ingezette verbeteracties zou de opleiding aandacht kunnen hebben voor: het aanbieden van meer internationale literatuur, lesgeven in het Engels en het bevorderen van studentenmobiliteit.

Physical Activity Centre

Het panel is enthousiast over de manier waarop de opleiding het PAC heeft ingericht en de koppeling van het PAC met de opleiding. Door het PAC te integreren in de programma's van alle drie de uitstroomrichtingen kan de integratie verder worden versterkt.

Stageplekken

Het panel is positief over het werkplekleren binnen de opleiding, maar vraagt aandacht voor de geschiktheid van een stageplek in combinatie met de uit te voeren opdrachten vanuit de opleiding. De opdrachten aangeboden door de stagebiedende organisaties sluiten niet altijd aan bij de eisen die de opleiding stelt aan de opdrachten. De opleiding zou bijvoorbeeld strenger kunnen zijn bij de goedkeuring van de stageopdrachten.

Beoordelen

De opleiding moet aandacht hebben voor: een gelijke beoordeling tussen docenten, de wijze waarop sommige docenten feedback geven, het schriftelijk onderbouwen van het oordeel en de cesuur en de weging op de beoordelingformulieren.

Afstuderen

Binnen het afstuderen behoeven nog aandacht: de validiteit van de probleemstelling, de diepgang van het onderzoek en het gebruik literatuur. Hetzelfde geldt voor de gekozen vorm. In veel gevallen betreffen het behoefte-onderzoeken en geen actiegericht onderzoek, zoals in het onderzoekplan van de opleiding staat beschreven. Het panel is van mening dat actiegericht onderzoek beter aansluit bij de SBE student en bij de relevantie van het onderzoek voor het werkveld.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

1. Interpersoonlijk communiceren

Afhankelijk van de situatie en positie waarin, is de bewegingsdeskundige in staat om interpersoonlijke communicatie dan wel gemedieerde interpersoonlijke communicatie op adequaat wijze te laten verlopen.

Hoofdasebekwaam niveau De student opereert met controle vooraf, onder verantwoordelijkheid van een vakvolwassen functionaris binnen een eigen team of in een overzichtelijke externe enkelvoudige relatie. De werkzaamheden zijn eenvoudig en hebben betrekking op tijdsvolgordelijk handelen. De werkzaamheden en de gevolgen daarvan hebben vooral impact op de student zelf.	Afstudeerbekwaam niveau De student opereert aan de hand van gemedieerde interpersoonlijke communicatie met bijsturing vanuit overleg. Het gaat hier om directe, interpersoonlijke communicatie met toetsing achteraf. De werkzaamheden vinden plaats binnen een multidisciplinair team, onder verantwoordelijkheid van een vakvolwassen functionaris.	Startbekwaam niveau De student opereert vanuit een samengesteld handelen binnen een multidisciplinair team dan wel in relatie met de externe beroepsomgeving. De student voert de werkzaamheden uit onder eigen verantwoordelijkheid, met advies op afstand door een vakvolwassen functionaris. De werkzaamheden en de gevolgen daarvan hebben impact op de student zelf, de organisatie, de klant en de omgeving.
Werkt samen met functionarissen binnen het eigen team.	Werkt samen met functionarissen uit andere disciplines vanuit de eigen organisatie.	Werkt samen met functionarissen vanuit een externe organisatie in de context van de beroepsomgeving.
Wisselt op eigen initiatief informatie en inzichten uit met anderen.	Activeert een relevante groep mensen om zich heen om relevante informatie en inzichten te delen.	Managet communicatieprocessen.
Signaleert gevoelens van anderen.	Houdt rekening met gevoelens van anderen in voorkomende situaties.	Handelt effectief met in acht name van de gevoelens van anderen.
Beheerst de Nederlandse taal (in woord en geschrift), kiest het meest effectieve communicatiemedium en past dit op adequate wijze toe.	Past communicatie aan op basis van de kenmerken van de te bereiken (internationale) doelgroep.	Communiqueert op een effectieve, resultaatgerichte manier.
Formuleert tijdig en duidelijk de verwachtingen/doelen naar anderen.	Destilleert vanuit eenvoudige vraagstukken verwachtingen/doelen voor anderen.	Drukt complexe vraagstukken helder, eenduidig en gestructureerd uit en vertaalt deze naar doelen.

Behaalt in een voorkomende situatie een resultaat naar tevredenheid.	Bereikt een resultaat met in acht name van de belangen van de partner.	Bepaalt vooraf wat het resultaat zou moeten zijn en heeft daartoe meerdere scenario's doorgedacht en methodieken afgewogen.
Genereert in interactie relevante informatie uit een adequate analyse.	Rapporteert de bevindingen die uit de analyse voortkomen aan de betrokkenen.	Geeft een onderbouwd en voor de betrokkenen aanvaardbaar advies.

2. Sportbewust zijn en sporttechnisch handelen

Een bewegingsdeskundige handelt op basis van kennis op het gebied van sport en bewegen. Hij creëert gestructureerde en uitdagende bewegingssituaties waarin hij bewegingsgedrag stimuleert, uitlokt, economiseert en richting geeft.

Hoofdasebekwaam niveau	Afstudeerbekwaam niveau	Startbekwaam niveau
De student ontwerpt, voert uit en evalueert, onder begeleiding, een op zichzelf staande bewegingsactiviteit voor een homogene groep. Door organisatie en eenvoudig, methodisch opgebouwde oefenstof wordt bewegingsgedrag gestimuleerd, uitgelokt, geëconomiseerd en richting gegeven. Dit vindt plaats in een veilige leeromgeving in de breedste zin van het woord.	De student ontwerpt, voert uit en evalueert, onder begeleiding op afstand, een bewegingsactiviteit, die bestaat uit een verantwoorde reeks activiteiten/ trainingen voor een homogene groep. De keuze van organisatie, oefenstof en didactische werkvormen levert een bijdrage aan het stimuleren, uitlokken, economiseren en richting geven van bewegingsgedrag. Dit vindt plaats in een veilige leeromgeving in de breedste zin van het woord.	De student ontwerpt, voert uit, evalueert en verantwoordt zelfstandig methodisch opgebouwde activiteitenreeksen/ trainingen voor een heterogene groep deelnemers. De keuze van het didactisch model draagt bij aan het stimuleren, uitlokken, economiseren en richting geven van bewegingsgedrag. Dit vindt plaats in een veilige leeromgeving in de breedste zin van het woord.
Hanteert eenvoudige methodische en didactische vaardigheden.	Kent en herkent het theoretisch didactische kader in lesgeefsituaties en plaatst de methodische lijnen in het juiste perspectief.	Vertaalt en verantwoordt theoretische grondslagen van methodiek en didactiek naar de praktijk.
Heeft kennis van en inzicht in theorieën uit de gedragswetenschappen.	Houdt bij het ontwerpen en uitvoeren van activiteiten rekening met verschillende theorieën uit de gedragswetenschappen.	Past verschillende theorieën uit de gedragswetenschappen verantwoord en geïntegreerd toe.
Heeft kennis van en inzicht in theorieën uit medisch-biologische wetenschappen.	Houdt bij het ontwerpen en uitvoeren van activiteiten rekening met verschillende theorieën uit medisch biologische wetenschappen.	Past verschillende theorieën uit de medisch biologische wetenschappen verantwoord en geïntegreerd toe

Borgt veiligheid van het leerproces van deelnemers door het aanleren van daarbij passende hulpverleningstechnieken en veiligheidsprocedures.	Voorziet bewegingsactiviteiten van een zorgvuldige risicoanalyse en passend veiligheidsplan.	Stelt een veiligheidsbeleid op, implementeert, evalueert dat veiligheidsbeleid en stelt het bij.
Controleert en corrigeert voortdurend, tijdens de uitvoering van de activiteit, de omgevingsfactoren en het functioneren van de (individuele) deelnemer in het kader van veilig bewegen.		
Gebruikt sportmaterialen op eigenlijke wijze.		
Past levensreddende handelingen toe.	Verleent eerste hulp bij sportongevallen.	Overziet complexe sportongevallen en voert reddingstechnische handelingen uit vanuit het overzicht.
Handelt in zijn omgang met deelnemers op basis van geldende sportgerelateerde normen en waarden en toont voorbeeldgedrag.	Verantwoordt sportgerelateerde normen en waarden en bespreekt deze met deelnemers.	Creëert situaties om sportgerelateerde normen en waarden bij deelnemers te beïnvloeden.
Spreekt deelnemers tijdens een activiteit aan op besproken regels en afspraken.		
Voert taken uit in het kader van een beheer- en onderhoudsplan van een sportaccommodatie.	Bewaakt de uitvoering van het beheer- en onderhoudsplan van een sportaccommodatie.	Stelt een beheer- en onderhoudsplan op van een sportaccommodatie.

3. Marktbewustzijn en marktgericht handelen

De bewegingsdeskundige is zich bewust van krachtenvelden in de relevante markt, signaleert van daaruit kansen en zet deze om in marketingstrategieën, die een bijdrage leveren aan het vooraf vastgestelde ondernemingsresultaat.

Hoofdfasebekwaam niveau De student handelt voorbereidend, onder verantwoordelijkheid van en rapporterend aan een vakvolwassen functionaris. Omdat de werkzaamheden van de student, het verzamelen van data vooral impact hebben op de student zelf en de organisatie, is het afbreukrisico minimaal.	Afstudeerbekwaam niveau De student maakt onderbouwd keuzes met bijsturing vanuit en in overleg. De student handelt in een complexere beroepssituatie door het gegeven dat verschillende componenten (verworven kennis en data) moeten leiden tot een geïntegreerd geheel. De werkzaamheden van de student hebben impact op de student zelf, de organisatie, en haar klanten en omgeving. Hierdoor is het afbreukrisico is groter wanneer blijkt dat gemaakte keuzes heroverwogen moeten worden.	Startbekwaam niveau De student handelt samengesteld en is hierbij in staat om het accent van handelen te verschuiven. De student handelt zelfstandig in teamverband. Het gaat hier om een complexe beroepssituatie aangezien de organisatie onderdeel uitmaakt van een groter speelveld en daarnaar gehandeld dient te worden. De werkzaamheden van de student hebben impact op de student zelf, de organisatie, en haar klanten en omgeving.
Maakt een interne en externe analyse en segmenteert de markt op basis daarvan. Vanuit deze segmentatie bepaalt hij de doelgroepen.	Maakt een marktanalyse van waaruit hij met behulp van marketingtheorieën de juiste strategische keuzes maakt.	Stelt een marketing/businessplan op voor een onderneming, product of dienst, ondersteund met een financiële paragraaf.
Stelt een eenvoudige marketingmix op.	Stelt een marketingcommunicatieplan op met een eenvoudig financiële verantwoording.	
Analyseert motieven, behoeften en mogelijkheden van de doelgroep(en) en hanteert hierbij gegeven adequate marktonderzoeksmethoden.	Stemt marktbenaderingstechnieken op de doelgroepen af op basis van geanalyseerde resultaten.	Stimuleert 'herhalingsaankopen' van een product of dienst door voortdurende monitoring van de behoeftes van bestaande klantgroepen.
Formuleert de juiste inkoopargumenten op basis van de kenmerken van de specifieke doelgroepen, daarbij gebruik makend van het principe 'warme acquisitie'.	Formuleert de juiste inkoopargumenten op basis van de kenmerken van specifieke doelgroepen. Daarbij hanteert hij meerdere gespreksscenario's en verwerft hij nieuwe klantgroepen door middel van 'koude acquisitie'.	

4. Managen

Een bewegingsdeskundige leidt organisatorische, menselijke, financiële en juridische processen in goede banen, met het doel om resultaten te behouden en te verbeteren.

Hoofdfasebekwaam niveau De student heeft kennis van en inzicht in basisbegrippen van managementprocessen in een eenvoudige/enkelvoudige context waarbij de student de nodige informatie aangereikt krijgt dan wel opzoekt. De student ontwikkelt hierbij voldoende managementbagage om deze later te kunnen hanteren in een meer toegepaste context.	Afstudeerbekwaam niveau De student onderscheidt binnen een bepaalde organisatiecontext een projectstructuur, waarbij hij meedraait met/binnen één (fictief) project en diverse managementtechnieken toepast op juridisch, organisatorisch en financieel niveau. Hierbij houdt hij rekening met een bredere economische context waarbij hij als deelnemer aan het project begeleid wordt door projectdeelnemers en een begeleidend docent. Hij evalueert de uitkomst van het project en analyseert gemaakte keuzes.	Startbekwaam niveau De student functioneert zelfstandig binnen een organisatie en participeert in één of meerdere projecten. Hij maakt keuzes op juridisch, financieel en organisatorisch vlak en weet de resultaten van die keuzes in te schatten/te vertalen waarbij hij dus ook verantwoordelijk is voor de uitkomsten. Tevens geeft hij een volledige eindrapportage over de diverse managementaspecten van de gedane activiteiten.
Heeft kennis van en inzicht in basisbegrippen van managementprocessen en managementtechnieken op organisatorisch en financieel niveau.	Past verschillende managementtechnieken toe op organisatorisch niveau. Past verschillende managementtechnieken toe op financieel niveau.	Maakt binnen de organisatie keuzes op organisatorisch vlak. Maakt binnen de organisatie keuzes op financieel vlak.
Heeft kennis van en inzicht in algemene wet- en regelgeving t.a.v. sportaccommodatiebeheer, sportevenementenorganisatie en sportverenigingen op het gebied van aansprakelijkheid, personeel, fiscaliteit en vergunningen.	Handelt conform juridische richtlijnen die gelden voor projectmanagement/operationeel management binnen een accommodatie en/of sportvereniging dan wel bij het opzetten en uitvoeren van een (sport-) evenement.	Past algemene wet- en regelgeving toe t.a.v. sportaccommodatiebeheer, sportevenementenorganisatie en sportverenigingen bij het voeren van projectmanagement/operationeel management en betreft deze in het maken van keuzes.
Hanteert (gegeven) methode(n) van projectmanagement bij het uitvoeren van een project.	Kent en herkent verschillende methoden van projectmanagement en past deze adequaat toe bij het uitvoeren van een project.	Voert elk project uit op basis van de voor dat project meest optimale methode van projectmanagement.

5. Beleidsmatig, politiek en bestuurlijk handelen

Een bewegingsdeskundige handelt op basis van de visie en missie van de organisatie, wat zich vertaalt in het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van beleid. De bewegingsdeskundige heeft hierbij kennis van en inzicht in het krachtenveld, waarin de organisatie zich bevindt en kan hierop inspelen. De bewegingsdeskundige kent de rol van de verschillende actoren binnen het werkveld, kan inspelen op deze rollen en kan ze uitdragen.

Hoofd fasebekwaam niveau De student kan door de organisatie opgestelde beleidsplannen begrijpen en beoordelen, onder begeleiding van een docent. De student voert door of in overleg met de organisatie opgedragen activiteiten uit in relatie tot het organisatiebeleid. De werkzaamheden hebben vooral betrekking op de student zelf en (een deel van) de organisatie.	Afstudeerbekwaam niveau De student levert zelf een bijdrage aan het beleid van de organisatie en wordt hierin op hoofdlijnen begeleid. De student vertaalt bestaand beleid in overleg naar concrete activiteiten en neemt hierbij zowel interne als externe ontwikkelingen mee. De werkzaamheden hebben betrekking op de organisatie en de student zelf; de gevolgen van de werkzaamheden hebben ook impact op de klanten van de organisatie.	Startbekwaam niveau De student schrijft (onder begeleiding) een (deel van een) beleidsplan/beleidsnota en legt hierbij verantwoording af aan de opdrachtgever. De student vertaalt beleid op macroniveau naar doelstellingen en concrete projecten, die aansluiten op het bestaande beleid van een organisatie. De werkzaamheden hebben betrekking op de organisatie en de student zelf; de gevolgen van de werkzaamheden hebben ook impact op de omgeving en de klanten van de organisatie.
Begrijpt beleidsplannen en beoordeelt ze op consistentie, efficiency en effectiviteit.	Levert vanuit de eigen vakkennis een constructieve bijdrage aan het beleid.	Schrijft (onder begeleiding) een (deel van een) beleidsplan/beleidsnota.
Relateert activiteiten aan het bestaande beleid van een organisatie.	Initieert activiteiten op basis van het bestaande beleid van een organisatie in combinatie met (externe) trends en ontwikkelingen.	Vertaalt beleid op macroniveau naar doelstellingen en concrete projecten, die aansluiten op het bestaande beleid van een organisatie.
Heeft kennis van en inzicht in de verschillende actoren en de bijbehorende belangen in het werkveld.	Heeft kennis van en inzicht in de specifieke belangen van de beroepskenmerkende situatie binnen het werkveld en kan deze belangen uitdragen.	Speelt in op verschillende en mogelijk tegengestelde belangen van diverse actoren in het werkveld.

6. Ontwikkelen & innoveren

Een bewegingsdeskundige ontwikkelt en implementeert nieuwe, originele ideeën en toepassingen om de kwaliteit van bestaande producten (doorlopend) te verhogen. Hiertoe analyseert de bewegingsdeskundige trends en ontwikkelingen en doet hij toegepast onderzoek.

Hoofdfasebekwaam niveau De student leert onder begeleiding hoe de kwaliteit van een bestaand product op organisatieniveau verbeterd kan worden en past dit op microniveau ook toe. De student is en blijft hierbij zelf op de hoogte van nieuwe trends en ontwikkelingen en maakt gebruik van gegeven methoden van onderzoek en projectmanagement. De werkzaamheden hebben impact op de student zelf en de organisatie.	Afstudeerbekwaam niveau De student zorgt zelf voor de verbetering van de kwaliteit van bestaande producten en wordt hierbij op hoofdlijnen begeleid. De student past hierbij nieuwe trends en ontwikkelingen toe en maakt zelf gebruik van methoden van onderzoek en projectmanagement. De werkzaamheden hebben impact op de student zelf en de organisatie.	Startbekwaam niveau De student zorgt zelf voor de verbetering van de kwaliteit van bestaande producten en legt hierover verantwoording af naar de opdrachtgever. De student neemt zelf initiatief om hierbij nieuwe trends en ontwikkelingen toe te passen en gebruik te maken van methoden van onderzoek en projectmanagement. De werkzaamheden hebben impact op de student zelf, de organisatie en haar klanten.
Is en blijft op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen en trends op het gebied van sport en bewegen.	Past nieuwe (toonaangevende) ontwikkelingen en trends op het gebied van sport en bewegen toe in de werksituatie.	Ontwikkelt nieuwe producten en innoveert bestaande producten op basis van een interne en externe analyse.
Analyseert bestaande producten (programma's, evenementen, beleidsplannen) om de kwaliteit ervan te beoordelen en te verbeteren.	Evalueert bestaande producten (programma's, evenementen, beleidsplannen) om de kwaliteit ervan te verbeteren en neemt hierbij verantwoorde risico's.	
Hanteert (gegeven) methode(n) van toegepast onderzoek om de kwaliteit van het product te verhogen.	Kent en herkent de verschillende methoden van toegepast onderzoek en past deze adequaat toe met als doel de kwaliteit van het product te verhogen.	Vertaalt en verantwoordt theoretische en conceptuele grondslagen van toegepast onderzoek naar het product, met als doel de kwaliteit van het product te verhogen.
Verhoogt de kwaliteit van de werkzaamheden op organisatieniveau aan de hand van (gegeven) methode(n) van plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen.	Kent en herkent verschillende methoden van het plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen van werkzaamheden en past deze adequaat toe om de kwaliteit van de werkzaamheden op organisatieniveau te verhogen.	Beheerst het continue proces van het plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen van de werkzaamheden op organisatieniveau en past dit toe om de kwaliteit ervan te verhogen.

7. Leren & reflecteren

Een bewegingsdeskundige kijkt op zijn eigen handelen vanuit leertheorieën. Dit doet hij vanuit nature, nurture en zelfregulatie. Hij maakt actief en bewust gebruik van feedbacksystemen en zoekt mogelijkheden naar aanpassingen en verbeteringen voor nieuwe professionele handelingen. Het doel van reflecteren is via inzicht het verbeteren en verder ontwikkelen van competenties naar professioneel verantwoord handelen.

Hoofdfasebekwaam niveau De student werkt aan zijn persoonlijke professionele ontwikkeling. Het Zelf* (*van selfassessment tot zelfregulatie) in relatie tot Anderen staat hierin op microniveau centraal. Het gaat hier om microtaken met intensieve studieloopbaanbegeleiding om inzicht te krijgen in het functioneren van zichzelf.	Afstudeerbekwaam niveau De student werkt aan zijn persoonlijke professionele ontwikkeling. Het Zelf (eigen) in relatie tot Anderen staat hierin op micro en mesoniveau centraal. Het gaat hier om de verwerking van microtaken; het accent ligt op meso taken. Er is een geleidelijke afname van begeleiding, deze wordt op afstand wanneer de student een constructief kritische houding ontwikkeld heeft naar zichzelf toe, anderen en zijn studie.	Startbekwaam niveau De student werkt aan zijn persoonlijke professionele ontwikkeling. Het Zelf (eigen) in relatie tot Anderen staat hierin op micro/ meso en macroniveau centraal. Het gaat hier om de verwerking van micro en meso taken; het accent ligt op macro taken. Er is een hoge mate van zelfstandigheid waarbij de student wordt ingezet in het begeleidingssysteem van het hoofdfasebekwaam niveau om jongerejaars studenten te prikkelen om inzicht te krijgen in zichzelf.
Krijgt kennis van en inzicht in diverse leervormen om kennis, vaardigheden en attitude (competenties) eigen te maken m.b.v. theoretische modellen.	Past inzicht vanuit theoretische modellen m.b.t. leervormen toe om kennis, vaardigheden en attitude (competenties) eigen te maken.	Gebruikt het inzicht in theoretische modellen m.b.t. leervormen om eigen kennis, vaardigheden en attitude (competenties) ter beschikking te stellen aan derden.
Verhoogt de kwaliteit van eigen vaardigheden door deze aan de hand van (gegeven) methode(n) te plannen, uit te voeren, te evalueren/reflecteren en bij te stellen.	Kent en herkent verschillende methoden van het plannen, uitvoeren, evalueren/reflecteren en bijstellen van werkzaamheden en past deze adequaat toe om de kwaliteit van de eigen vaardigheden te verhogen.	Beheerst het continue proces van het plannen, uitvoeren, evalueren/reflecteren en bijstellen van de eigen werkzaamheden en past dit toe om de kwaliteit van eigen vaardigheden ten bate van de organisatie te verhogen. Vormt en toetst eigen visie van leren en reflecteren op toekomstige beroepsuitoefening.
Reflecteert op basis van aangereikte methoden en betreft in zijn reflectie de feedback van anderen.	Reflecteert systematisch op eigen gedrag m.b.t. toekomstige beroepsuitoefening (reflectie achteraf).	Managet reflectie achteraf.
Maakt als deelnemer kennis met reflectie in actie.	Reflecteert (denkt en handelt) in dezelfde situatie waardoor onmiddellijk leereffect ontstaat (reflectie in actie).	Managet reflectie in actie.

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Leerplanschema voor schooljaar 2011-2012

Propedeuse (cohort 2011-2012)

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
PA1 Lesgeven	PA2 Sport & maatschappij	PA4 Evenementen	PA5 Sport en inspanningsfysiologie
PA3 Grondvormen		PA6 BWV Challenge	
PA7 Werkplekieren			

Jaar 2 (cohort 2010-2011)

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
KA1 Wellness: Doelgroepen	AA1 Leren bewegen	KA2 Wellness: Training & voeding	AA2 Sportbeleid
KA1 Leisure Adventure: Exploring Leisure		KA2 Leisure Adventure: Outdoor Education	
KA1 Leisure Urban: Brancheverkenning		KA2 Leisure Urban: Trend Event	
Werkplekieren (twee dagen per week)			

Jaar 3 (cohort 2009-2010, 2008-2009, 2007-2008, 2006-2007)

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
KA3 Wellness: Doelgroepen		KA4 Wellness: Sport & arbeid	
KA3 Leisure Advent.: Winterkamp		KA4 Leisure Advent.: Marktgerichte sportstimulering	
KA3 Leisure Urban: Landkamp		KA4 Leisure Urban: Marktgerichte sportstimulering	
AA3 Sportbeleid1		AA5 Sportbeleid2	
AA4 Bewegingsactiviteiten		AA6 Evenementen	
Werkplekieren (twee dagen per week)		Werkplekieren (twee dagen per week)	

Jaar 4 (cohort 2009-2010, 2008-2009, 2007-2008, 2006-2007)

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
KA6 Wellness: Sport & revalidatie	KA5 Wellness: Gezondheidsvoorlichting	Werkplekieren: eindstage vijf dagen per week	
KA5 Leisure Adventure: Sporttoerisme	KA6 Leisure Advent: Doelgericht adviseren		
KA5 Leisure Urban: Sportieve recreatie	KA6 Leisure Urban: Doelgericht adviseren		
	AA7 Management en organisatie		
AA8 Praktijkonderzoek	AA8 Praktijkonderzoek		
Werkplekieren (een dag per week)			

Nieuwe leerplanschema 2010-2011 t.e.m. schooljaar 2013-2014.

Propedeuse

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
PA1 Lesgeven	PA2 Sport & maatschappij	PA4 Evenementen	PA5 Sport en inspanningsfysiologie
PA3 Grondvormen		PA6 BWV Challenge	
PA7 Werkplekieren (een dag per week)			

Jaar 2

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
KA1 Wellness: Doelgroepen	AA1 Leren bewegen	KA2 Wellness: Training & voeding	AA2 Sportbeleid
KA1 Leisure Adventure: Exploring Leisure		KA2 Leisure Adventure: Outdoor Education	
KA1 Leisure Urban: Brancheverkenning		KA2 Leisure Urban: Trend Event	
Werkplekieren (twee dagen per week)			

Jaar 3

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Minor Een klas Sports & Wellness Een klas Sports & Leisure Adventure		Minor Een klas Sports & Wellness Een klas Sports & Leisure Urban	

KA3 Wellness: Gezondheidsbevordering	AA3 Management, marketing & organisatie	AA3 Management, marketing & organisatie	KA3 Wellness: Gezondheidsbevordering
KA3 Leisure Urban: Landkamp			KA3 Leisure Adventure: Sporttoerisme
Werkplekieren (twee dagen per week)		Werkplekieren (twee dagen per week)	

Jaar 4

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
AA4 Praktijkonderzoek	KA4 Wellness: Sport en revalidatie	Afstudeerstage	Afstudeerstage
	KA4 Leisure Adventure: Adventure business		
KA4 Leisure Urban: Sportstimulering			
Werkplekieren (twee dagen per week)			

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

De heer drs. J. Verschueren, voorzitter

De heer Verschueren is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van sport; hij is consultant in sport marketing en communicatie, sport business and management. De heer Verschueren is programma directeur Sportmanagement aan de faculteit LO en Kinesithérapie, Departement Sportbeleid en sportmanagement van de Vrije Universiteit Brussel, waar hij ook gastcolleges verzorgt. Hij is hier eveneens gastlector Sportsponsoring. Hij heeft deelgenomen aan vele sport- en management seminars, congressen, conferenties en symposia in heel Europa.

Hij heeft twee boeken op zijn naam staan: "Sportsponsors. Niet zoeken maar vinden!" (2005) en "Managing Football, An International Perspective" (2009) samen met Dr. Wim Lagae, Dr. Trudo Dejonghe en Drs. Sjef van Hoof verantwoordelijk voor het hoofdstuk "The Netherlands and Belgium". Voor deze visitatie heeft de heer Verschueren onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1991 – 1992	Executive Master in Marketing & Advertising <i>Solvay Brussels School of Economics & Management</i> <i>Université Libre de Bruxelles, Brussels</i>
1988 – 1989	Post-graduate course in International Management <i>Dpt. of Commercial Sciences, VLEKHO Business School, Brussels</i>
1984 – 1988	Master in Applied Linguistics Translator Dutch - English – Spanish <i>Dpt. of Applied Linguistics, VLEKHO Business School, Brussels</i>
1982 – 1984	Germanic Philology - <i>Catholic University, Leuven</i>
1976 – 1983	Latin-Mathematics - <i>Sint-Romboutscollege, Mechelen</i>

Sports management training:

2001	Diploma in Sociology, Politics and Management of Sport <i>Institute for Sport Sciences and Physical Education, University of Lausanne,</i> Lausanne (Zwitserland) in samenwerking met the <i>Center for Research into Sport & Society, University of Leicester, Leicester (United Kingdom)</i>
2000	FIVB Management Course N° 4 "Creating & Marketing of Assets on a National Level" <i>FIVB Development Commission, PVF, Warsaw (Polen)</i>
1999	FIVB Management Course N° 3 "Managing Sponsor Relations" <i>FIVB Development Commission, DVV, Frankfurt/Main (Duitsland)</i>
1994 – 1995	Higher Certificate in Sports Management, Advanced Management Training for Managers in Sports, <i>Sport Management Institute, Rijksuniversiteit Groningen</i>

Werkervaring:

	<i>Vrije Universiteit Brussel - Faculteit LO en Kinesithérapie</i> Departement Sportbeleid en sportmanagement :
2001 – heden	programmadirecteur Sportmanagement Post-graduate Course in Sports, Economics, Communication
2006 – heden	Lecturer Sports & Communication Master in Physical Education / Major : Sports Management <i>Academy for Sports Policy and Management, Brussels – Sportimonium (Hofstade)</i> ARKO Sports Media

- 1998 – heden programmadirecteur Sportmanagement
Expert Class in Professional Sports Management
Hogeschool-Universiteit Brussel, Brussels
Department of Commercial Sciences & Center for Continuing Education
- 1994 – 2011 Lecturer Sports Marketing & Communication
Post-graduate Course in Corporate Communication, Marketing and Digital Marketing
- 2001 – 2011 Lecturer Sports Marketing & Communication
Master in Commercial Sciences / Major : Marketing, Capita Selecta
- 1993 – 1994 *Renault Industrie Belgique*, Vilvoorde - Department of Internal Communication &
Public Affairs: Internal Communication Assistant
- 1990 – 1993 *McCann-Erickson*, Brussels - Corporate Communication Division: McCann People
(Universal Communication)

Overig:

- 2008 – heden lid van Sportimonium Supporters
- 2007 – heden lid van Brandtpunt Ontbijtgesprekken
- 2004 – heden lid van Expert Group Sports & Leisure Marketing, Stichting Marketing
- 2002 – heden lid van Belgian Advertisers' Communication Executives Association
- 1999 – heden lid van Sponsoring Commission, Union of Belgian Advertisers
- 1992 – heden lid van BMMA, Belgian Management and Marketing Association
- 1992 – heden lid van Solvay Business School Alumni Association, ULB
(Union des Diplômés de l'Ecole de Commerce Solvay, Université Libre de Bruxelles)

De heer Dr. A. Broeke

De heer Broeke is ingezet vanwege zijn deskundigheid op het gebied van sport en sportmanagement. Hij werkt als opleidingsdocent aan het Instituut voor Sportstudies en als adviseur/onderzoeker aan het Sport Management Institute te Groningen. Hij is gastdocent : Expert Class in Professioneel Sportmanagement aan de Vrije Universiteit te Brussel. In 2010 verscheen zijn boek "Professioneel Sportmanagement vernieuwen". In 2011 heeft hij deelgenomen aan het symposium "Durf te Dromen" waarin hij terugkeek op hoe het beroep van sportmanager is ontstaan en ontwikkeld is en welke uitdagingen er nog zijn. Voor deze visitatie heeft de heer Broeke onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1965 – 1969 Eerstegraad MO-p Lichamelijke Opvoeding
- 1969 – 1974 Doctoraal Onderwijskunde
- 2005 – 2010 Doctoraat Gedrag- en Maatschappijwetenschappen

Werkervaring:

- 1969 – 1971 Leerkracht LO
- 1971 – 2012 Opleidingsdocent Instituut voor Sportstudies
- 2002 – 2008 Lector Sportmanagement Hanzehogeschool Groningen
- 1990 – 2012 Adviseur / onderzoeker Sport Management Instituut

De heer drs. R.T.B.M. Gelinck

De heer Gelinck is ingezet vanwege zijn werkveldeskundigheid op het gebied van sport- en bewegingseducatie. Hij heeft zich bij het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen voordat hij hoofd kennisafdeling werd, met name beziggehouden met de programma's Vernieuwing Sport en Bewegbeleid en Jeugd, sport en bewegen in de BOS-driehoek. Bovendien heeft de heer Gelinck onderwijservaring als docent bij het Instituut voor Sportstudies van Hanzehogeschool Groningen, opleiding Sportmanagement waar hij betrokken was bij de themagebieden: sportverenigingsmanagement, overheid & sport, management & organisatie en sportonderzoek. Als lid van het managementteam Huis voor de Sport Groningen was hij betrokken bij het aanvragen en het opzetten van het monitorings- en verantwoordingsstelsel voor BOS-projecten, was hij projectleider Groninger Sport Model, programmamanager Breedtesportimplus en deed hij onderzoek naar sportparticipatie bij basisschoolkinderen in 15 Groninger gemeenten. Voor deze visitatie heeft de heer Gelinck onze handleiding voor panelleden ontvangen en in een voorbereidende vergadering is hij aanvullend geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2009	Training werken met netwerken (NISB)
2008	Training projectmanagement (Twiinstra en Gudde)
2005	Coachingstraject Coachend leidinggeven (Theo Lips)
2004	Training Coachen (CAP-adviseurs)
2001	Training Adviesvaardigheden (Gijswijt trainingen)
1992 – 1995	Bewegingswetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen Differentiaties: Sport en Lichamelijke opvoeding en Arbeid en Gezondheid
1992 – 1993	Propedeuse Faculteit der Psychologische, Pedagogische en Sociale Wetenschappen in Groningen
1988 – 1992	Academie voor Lichamelijke Opvoeding in Groningen
1982 – 1988	VWO aan het r.k.s.g. Marianum te Groenlo

Werkervaring:

2008 – heden	Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB): hoofd kennisafdeling
2002 – 2007	Instituut voor Sportstudies van Hanzehogeschool Groningen, opleiding Sportmanagement: docent, lid kenniscentrum Sportstudies, afstudeerbegeleider 4 ^e jaars studenten, lid lectoraat Sportmanagement, lid werkgroep ontwikkelen curriculum HIS (Sportmanagement)
2001 – 2007	Huis voor de Sport Groningen (voorheen de Provinciale Groninger Sportraad): lid managementteam
1997 – 2001	Provinciale Groninger Sportraad: hoofd afdeling sportondersteunende diensten, ondersteunen van sportverenigingen en opzetten van sportstimuleringsprojecten
1996 – 1997	STAMM-sport: medewerker jeugdsport en gehandicaptensport, assistent-eventmanager Open Nederlands Kampioenschap Atletiek voor mensen met een beperking
1991 – 1996	OCSW gemeente Groningen: op projectbasis opzetten en begeleiden van sportstimuleringsactiviteiten.

De heer E.J. Mulder

De heer Mulder is ingezet als studentlid. Hij volgt de hbo bacheloropleiding Sport- en Bewegingseducatie (voltijd) bij HAN te Nijmegen, waar hij lid is van de opleidingscommissie. De heer Mulder is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Mulder aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

1999-2004	Havo met profiel Economie & Maatschappij (SG Twickel, Hengelo)
2004-2008	Integrale veiligheidskunde (Saxion Hogeschool, Enschede)
2007-2008	Minor Personeelsmanagement (Saxion Hogeschool, Deventer)
2010-heden	Sport- en Bewegingseducatie (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) Propedeuse behaald 30-06-2011

Werkervaring:

2006 – 2007	Gemeente Haaksbergen (stagiair op afdeling Hulpverlening, Openbare Orde en Veiligheid)
2008	Siemens Industrial Turbomachinery, Hengelo (afstudeeropdracht op afdeling HSE)
2008 – 2009	Ziekenhuisgroep Twente, afd. Klinische Farmacie (administratief medewerker)
2010 – heden	Medisch Spectrum Twente, Enschede (parttime medewerker inkoopadministratie)

Mevrouw L.A. Redder MSc

Mevrouw Redder is ingezet als NQA auditor. Door in 2008 deel te nemen aan de evaluatie van het Bachelor-Master systeem en accreditatie voor het ministerie van OCW, uitgevoerd door Centre for Higher Education and Policy Studies, is haar interesse gewekt voor kwaliteitszorg binnen het (hoger) onderwijs. Door haar master thesis 'Quality Assurance in Higher Education' is zij bekend geworden met het accreditatieproces en weet zij aan welke door de NVAO gestelde eisen een opleiding moet voldoen om geaccrediteerd te worden en te blijven. Tijdens haar studie heeft zij als studentlid deelgenomen aan visitaties voor verschillende opleidingen. Na haar afstuderen in 2010 is mevrouw Redder als junior auditor bij NQA begonnen. Mevrouw Redder heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

2006 – 2010	Master Public Administration, richting Higher Education Policies, Universiteit Twente
2002 – 2006	Bestuurskunde/Overheidsmanagement, Thorbecke Academie, Leeuwarden <ul style="list-style-type: none">• Stage kwaliteit aansluiting mbo-hbo, ROC Friese Poort• Scriptie toetsen competenties projectleider van Strategisch Implementatieprojecten, Management Centrum, Den Haag
1997 – 2002	HAVO, Maartenscollege, Haren

Werkervaring

- 2010 – heden Auditor Netherlands Quality Agency, Utrecht
2009 – 2010 Studentlid panel visitaties voor verschillende opleidingen in het hoger onderwijs,
Netherlands Quality Agency, Utrecht
2008 Student Assistent, Evaluatie invoering Bachelor-Mastersysteem en Accreditatie voor
het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, CHEPS Universiteit Twente,
Enschede
2006 – 2007 Medewerker belastingtelefoon Belastingdienst, Hengelo
2005 – 2006 Medewerker Reïntegratiebureau, Leeuwarden

Diversen:

- 2005 – 2006 Voorzitter Damesdispuut Imperatrix
2003 – 2004 Vice-voorzitter Studiegenootschap Trias Politica
2003 Secretaris introductiecommissie voor de eerstejaars aan de Thorbecke Academie

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Dinsdag 27 maart 2012

<i>Tijdstip</i>	<i>Programmaonderdeel</i>	<i>Deelnemers</i>
12.30 – 13.30 uur	Lunch en kennismaking	Panel
13.30 – 14.00 uur	Presentatie opleidingsspecifieke voorzieningen	Opleidingsmanagement en panel
14.00 – 18.30 uur	Materiaalbestudering: - Studiemateriaal - Studentmateriaal - Alle door NQA geselecteerde scripties 16.00 – 16.30 Spreekuur	Panel

Woensdag 28 maart 2012

<i>Tijdstip</i>	<i>Programmaonderdeel</i>	<i>Deelnemers</i>
08.30 – 09.15 uur	Blok Inhoud I: afstuderen	Drs. Bianca Kersten (begeleider werkpleklers) Jacques Voncken (begeleider werkpleklers) Dr. Raymond Smeets (begeleider) Drs. Ted Toussaint (coördinator praktijkonderzoek) Drs. Coreline Haasakker (hoofdassessor) Drs. Mark Janssen (assessor) Drs. Ronald Hillege (hoofdassessor)
09.30 – 10.15 uur	Blok Inhoud II: afstudeerfase	Gabriëlle ten Velde Jenny van der Borgh Olaf Rempelberg Susan Hoes Diana Derkx Laura Hurkmans Sanne Sijstermans Suzan van Tiel

<i>Tijdstip</i>	<i>Programmaonderdeel</i>	<i>Deelnemers</i>
10.30 – 11.15 uur	Blok Inhoud III: propedeuse en hoofdfase	Jennifer Bok (1 ^e jaars) Rosanne Akkermans (1 ^e jaars) Caroline Hoen (2 ^e jaars) Nadine Chudy (2 ^e jaars) Coen van Bendegom (3 ^e jaars) Jorg Smeets (3 ^e jaars) Egon Claessen (3 ^e jaars)
11.30 – 12.15 uur	Gesprek met docenten	Marlou Kuypers Jaap Bijsterbosch René Boom Drs. Roel Nabuurs Drs. Tim Lorenz Maaïke Crolla Drs. Freek Göbbels Drs. Dirma Eisenga
12.15 – 13.15 uur	Lunchpauze + overleg / extra bestuderen materiaal	Panel
13.15 – 14.00 uur	1 ^e gesprek met opleidingsmanagement	Drs. Wim Daals Drs. Ronald Klomp Bert Schellekens Msc. Dennis Arts Drs. Kathelijn Daenen Dr. Lars Borghouts
14.15 – 15.00 uur	Blok Borging	Drs. Coreline Haasakker Drs. Jos Speetjens Drs. Kathelijn Verheyen- Daenen Drs. Roel Nabuurs Bram Geelen
15.15 – 15.45 uur	Eventuele extra gesprekken	Nader bepaald door het panel
15.45 – 16.45 uur	Beoordelingsoverleg Panel	Panel
16.45 – 17.30 uur	2 ^e gesprek opleidingsmanagement, inclusief afronding	Drs. Wim Daals Drs. Ronald Klomp Bert Schellekens Msc. Dennis Arts Drs. Kathelijn Daenen Dr. Lars Borghouts

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

- Kritische reflectie
- Opleidingscompetentieprofiel Sport en Bewegingseducatie, 2008
- Beroepsprofiel Sport en Bewegingseducatie, 2008
- Beroepsprofiel Sportmanager II, 2004
- Landelijke kwalificatieprofiel Sportmanager, 2007
- CLOTS-schema Sport en Bewegingseducatie 2011-2012
- Themakaarten Sport en Bewegingseducatie 2011-2012
- Literatuurlijsten Sport en Bewegingseducatie 2011-2012
- Toetsbeleid
- Onderwijs- en examenregeling Sport en Bewegingseducatie 2011-2012
- Overzicht curriculum vitae docenten Sport en Bewegingseducatie 2011
- Overzicht contacten werkveld/vakgenoten Sport en Bewegingseducatie 2011
- Studiehandleiding praktijkonderzoek Sport en Bewegingseducatie 2011-2012
- Studiehandleiding werkpleklers jaar 4 Sport en Bewegingseducatie
- Studiehandleiding competentie-examens niveau C SBE 2011-2012
- Handleiding beroepsvaardigheden SBE cohort 2005-2006 en eerder
- Voorlichtingsbrochure Fontys Sporthogeschool 2011-2012
- Overzichtslijst afstudeeronderzoeken Sport en Bewegingseducatie 2011
- Hoofdlijnen Bachelor Sport en Bewegingseducatie 2008-2012
- Toetsbeleid Sport en Bewegingseducatie 2009-2012
- Film Team SportsConnects Tanzania, Sport en Bewegingseducatie, 2011
- Film Open dag Fontys Sporthogeschool en film nieuwbouw accommodatie Eindhoven
- Film Physical Activity Centre
- Afstudeerwerken inclusief beoordelingen
- Beoordelingsformulieren
- Visie Fontys Sporthogeschool, 2009
- Internationaliseringsbeleid Fontys Sporthogeschool 2009-2012
- Sectorplan Sportonderzoek en -onderwijs 2011-2016
- Macon (managementcontract) Fontys Sporthogeschool 2011 en 2012
- Programma van eisen, Huisvesting Fontys Sporthogeschool Eindhoven, 2009
- Arbeidsmonitor 2011
- Onderzoeksbeleid Fontys Sporthogeschool, 2011
- Personeelsbeleidsplan Fontys Sporthogeschool 2012-2015
- Huishoudelijke reglement examencommissie Sport en Bewegingseducatie 2011-2012
- Resultaten alumnionderzoek, exit-enquête, NSE, MTO en resultaten evaluaties werkpleklers, leerarrangementen en afstuderen/competentie-examen uit 2010 en 2011.
- Notulen werkveldcommissie, Raad van Advies, kwaliteitskring, teamoverleggen, examencommissie, curriculumgroep, werkpleklers, IMR/OC, SBE- en SBM6-overleg
- Vernieuwde versie beroepsprofiel Sportmanager II 2012
- MARAP (managementrapportage) III
- Readers, boeken, studiemateriaal
- Digitale studiegids SBE
- Toetsverslagen en beoordelingen van alle leerarrangementen alle jaren schooljaar 2010-2011 en 2011-2012.

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Studiejaar 2010-2011

2115019

2112272

2104812

2093589

2093593

2092400

2096896

2094363

2109360

2095683

Studiejaar 2011-2012

2121519

2128918

2128424

2121047

2124487

2122163

2122543

2130086

2125182

2110381

2134116

2124162

2128891

2123540

2125181

2121033

2122007

2114414

2124858

2131071

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Bladnummer 3

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de

Opleiding: Sport en Bewegingseducatie

Instelling: Fontys Hogescholen

Visitatiedatum: 28 maart 2012

Ondergetekende: drs. W.Th. Daals

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van:

*DIRECTEUR FONTYS
SPORT HOOGESCHOOL.*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.*

Handtekening:

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke.

Datum: *01-03-2012*